

KALNŲ TURIZMO TECHNIKOS VARŽYBOS

1. VARŽYBŲ ESMĖ

- 1.1. KTT varžybos yra komandinis (gali būti ir individualus) distancijų, išdėstytų reljefo arba dirbtinių kliūčių atkarpose, įveikimas. Distancijos gali būti:
 - uolinės (dirbtinės laipiojimo sienelės ir pan.),
 - sniego-ledo,
 - vandens kliūtys,
 - gelbėjimo darbų,taip pat tam tikrų techninių veiksmų atlikimas.
Leidžiamas specialių techninių veiksmų arba jų kombinacijų apjungimas į vieną varžybų distanciją, keleto atskirų distancijų apjungimas į vieną arba visų distancijų apjungimas į vieną varžybų trasą, nustatant jos praėjimo laiką ir tarpinius finišus (analogiškai raliui).
Važybos gali vykti tiek nurodytu maršrutu, tiek ir savarankiškai pasirinktu maršrutu.

2. DISTANCIJOS ĮVEIKIMAS

- 2.1. Varžybų distancijos įveikimas - visos komandos praėjimas pro kontrolinius punktus nuo starto iki finišo, įvykdant Varžybų sąlygas.
- 2.2. Distancijos įveikimo ypatybės aptariamos Varžybų sąlygose ir patikslinamos aiškinant arba rodant distancijos ar jos atskirų etapų (atkarpų) įveikimą. Varžybų sąlygos (raštu arba žodžiu) pateikiami komandoms prieš distancijos aiškinimą ir įveikimo demonstravimą. Distancijos įveikimo paaiškinimai yra Varžybų sąlygų papildymas.
- 2.3. Komandų starto laikas nustatomas iškviečiant, be to Varžybų sąlygose aptariamas laikas skirtas įrangos patikrinimui nuo prieš tai startavusios komandos starto momento ir priešstartinis laikas.
- 2.4. Komandos finišas distancijoje nustatomas Distancijos sąlygose. Komandai, palikus virvę (jei virvės nuėmimas nėra būtinas), finišas nustatomas komandos kapitonui pareiškus apie atsisakymą nuimti virvę.
- 2.5. Komandos įveikia distanciją su kontroliniu kroviniu, kurio svoris aptariamas Varžybų nuostatuose. Kontrolinis krovinys pasiskirstomas komandos nuožiūra arba pagal Varžybų sąlygas.

3. TAKTIKOS PARAIŠKA

- 3.1. Taktikos paraiškos būtinumas ir jai keliami reikalavimai aprašomi Varžybų sąlygose. Paraiškoje gali būti aprašymas, distancijos schema (fotografija), techninių veiksmų schema ir pan.
- 3.2. Aprašomoji paraiškos dalis pildoma pagal pavyzdį ir joje gali būti: dalyvių judėjimo būdai, kontrolinio krovinio arba "sužeistojo" transportavimo atskirose atkarpose būdai, perkėlos organizavimo ir nuėmimo schema ir pan., taip pat planuojamas distancijos įveikimo laikas.
- 3.3. Distancijos schema brėžinio ar fotografijos pavidalu su nurodytomis distancijos ribomis, starto ir finišo vietomis, apribojimų zonomis, kontroliniais punktais, saugos taškais, lyderio pasikeitimais ir pan., pateikia teisėjų kolegija (arba sudaro pati komanda).
- 3.4. Distancijos schemoje komanda nurodo dalyvių judėjimo kryptis, naudojamus taškus, techninės įrangos panaudojimo vietas, veiksmus ir pan. Žymima pagal distancijos tarnybos naudojamą ženklimą. Papildomi ženklai iššifruojami.

- 3.5. Taktikos paraiška pateikiama teisėjų kolegijai po distancijos paaiškinimo ar demonstravimo, per teisėjų kolegijos nustatytą laikotarpį.
- 3.6. Visi praleidimai ir užpildymo netikslumai "Taktikos paraiškoje" bauduojami kaip pateiktos taktikos nesilaikymas.

4. SAUGUMO UŽTIKRINIMAS DISTANCIJOJE

- 4.1. Vieta distancijos įrengimui turi būti saugi. Ją svarbu kruopščiai išvalyti nuo laisvai gulinčių arba netvirtai besilaikančių daiktų: akmenų, medžių ir kt. Jei jų pašalinti neįmanoma, apie juos pastatyti uždaros linijos formos apribojimą.
Upės dalis, pasirinkta distancijai, turi turėti saugius priėjimus prie perkėlos vietos. Brastoje, žemiau pagal tėkmę, turi būti perėmimo punktas.
Starto ir finišo vieta, priešstartinė zona turi būti pakankamai didelės, kad jose tilptų komandų dalyviai su įranga ir kontroliniu kroviniu.
- 4.2. Distanciją ruošia speciali brigada, susidedanti iš kvalifikuotų sportininkų - turistų, kuriems vadovauja distancijos viršininkas.
Distancijos viršininkas asmeniškai privalo patikrinti visų punktų įrengimo patikimumą ir pastoviai kontroliuoti jų būklę varžybų eigoje, o taip pat imtis priemonių priešasčių, galinčių sukelti nelaimingą atsitikimą, pašalinimui.
- 4.3. Saugos ir savisaugos, virvės tvirtinimo, nusileidimo organizavimo, švytuoklės ir kt. punktus distancijoje įrengia teisėjai.
Saugas ir savisaugas distancijos įveikimo metu leidžiama organizuoti tik per atitinkamus taškus, įrengtus distancijos tarnybos.
- 4.4. Visi dalyviai, esantys distancijoje turi būti aprūpinti teisėjų arba komandine viršutine sauga (savisauga). Dalyvių, tam tikruose konkrečiuose trasos etapuose galinčių naudotis teisėjų sauga, skaičius turi būti nurodytas Varžybų sąlygose. Varžybų distancijoje galimos ir tokios atkarpos, kuriose sauga ar savisauga nebūtina. Tokie atvejai taip pat aptariami Varžybų sąlygose.
- 4.5. Teisėjo sauga prie dalyvio tvirtinama ir atpalaiduojama kontroliuojant teisėjui punktuose, aptartuose Varžybų sąlygose. Teisėjų sauga- ant atskiro karabino.
Teisėjo sauga neturi dalyviui trukdyti arba padėti įveikti distanciją, taip pat neturi liesti potencialiai pavojingų reljefo plotų. Sekti, kad teisėjo sauga būtų teisingoje padėtyje privalo patys dalyviai.
Draudžiama naudoti viršutinę saugos virvę dalyvio nuleidimui arba ištraukimui distancijoje.
- 4.6. Visi varžybų dalyviai turi būti su apraišais, viršutinė dalis sublokuota su apatine, šalmais su dalyvio numeriu ir raide 'K' ant kapitono šalmo, taip pat turėti kitą įrangą numatytą Varžybų nuostatuose ir sąlygose. Draudžiama karabinu sujungti saugos diržų arba jų sistemos galus.
- 4.7. Komandų įranga turi būti techninės komisijos patikrinta ir leista naudoti varžybose.
Įrangai, kurią reikia patikrinti, priklauso: pagrindinės virvės, apraišai ir jų sublokavimo elementai, savisaugos, prailgintojai, šalmai, karabinai ir t.t.
- 4.8. Įrangai keliami šie reikalavimai:
pagrindinė virvė turi būti ne plonesnė nei 10 mm ir nepažeistu šarvu. Leidžiama naudotis mažesnio diametro standartinėmis alpinistinėmis virvėmis (pvz., 9,3-9,5 mm), kurios atsparios ne mažesniai kaip 1600 kg masės įtempimui. Prie pagalbinių virvių priskiriamos visos virvės (nepriklausomai nuo jų skersmens), kurios naudojamos pagalbiniais tikslams (krovinio suveržimui, neštuvų darymui, pertraukimui ant perkėlos ir t.t.)
Visi saugos, savisaugos ir blokavimo elementai turi būti iš pagrindinės virvės arba jai

- lygiavertės. Savisaugos ilgis ne daugiau kaip 1.5 m.
Šalmas turi būti pritvirtintas prie apraišų sistemos.
- 4.9. Dalyvių, vienu metu galinčių naudotis dvigubais teisėjų turėklais, skaičius neribojamas. Atskiroje viengubų turėklų atkarpoje gali būti tik vienas dalyvis. Teisėjų saugos iš dvigubos virvės taškus saugos, kontroliniuose ir kt. punktuose ir galima naudoti bet kokiam elementų kiekiui.
 - 4.10. Visi teisėjai distancijoje, kur to reikalauja saugumas, turi būti su sauga arba savisauga.
 - 4.11. Gelbėjimo darbų distancijoje "nukentėjusysis" ir jį lydintis asmuo kilti arba leisti gali tik dviguba virve, surišta mazgu, esančiu palydinčio dalyvio kontroliuojamoje zonoje. Saugos virvė - vienguba. Vienas dalyvis saugomas komandinės, kitas- teisėjų saugos virve. Taip pat būtinas šių dalyvių saugos (savisaugos) sistemų blokavimas.
 - 4.12. Pakabinama perkėla turi būti paruošta iš dvigubos pagrindinės virvės, t.y. iš dviejų atskirų atšakų (vienai nutrūkus, laikytų kita). Besikeliantis į kitą pusę dalyvis turi būti prisitvirtinęs prie abiejų virvių, taip pat prie teisėjų saugos virvės. Be to, dalyvis privalo turėti ir jį su krantu siejančią virvę, už kurios jį būtų galima pritraukti prie kranto pakibimo perkėlos metu atveju.
 - 4.13. Visi nestandartiniai įrenginiai (blokadai, aštuoniukės, žumarai ir t.t.) turi būti papildomai saugomi standartiniais. Polispastuose ir stabdymo sistemose draudžiama naudoti spaustus ir blok- stabdžius.
 - 4.14. Atotampos ilgis (organizuojant saugą) ne daugiau kaip 0.5 m.
 - 4.15. Visi karabinai turi būti su mova, išskyrus tuos karabinius, kurie pritvirtinti prie kuprinių, kopetėlių ir pan.
 - 4.16. Saugojimo pirštinės paprastai naudojamos brezentinės. Techninei komisijai leidus galima naudoti ir iš kitų medžiagų pasiūtas pirštines.
 - 4.17. Pаметus bet kurią 10 mm arba didesnio diametro ir ne mažiau 5 m ilgio virvę (nepriklausomai nuo paskirties), ji laikoma pagrindine virve.

5. DISTANCIJOS ĮVEIKIMO SĄLYGOS

- 5.1. Distancijai pasiruošusi komanda (dalyvis, ryšys) turi prisistatyti teisėjui iškart po ankstesnės komandos starto. Priklausomai nuo trasos užimtumo, įrangos patikrinimui ir pasiruošimui startui yra skiriamas laikas; po numatyto laiko komanda yra kviečiama į starto aikštelę. Startas skelbiamas, praėjus 5 min. nuo pakvietimo į starto aikštelę nepaisant, ar dalyviai pasiruošę. Padidinti 5 min. apribojimą gali tik vyriausias teisėjas.
- 5.2. Dalyvio judėjimo pradžia etape yra laikomas jo savisaugos išsegimas arba (judant iš zonos, kurioje, pagal varžybų sąlygas, savisauga nebūtina) ant žemės pažymėtos, etapo pradžią reiškiančios linijos peržengimas.
- 5.3. Pabuvojimą punkte (kontroliniame, saugos ir kt.) reiškia dalyvio savisaugos turėklų arba saugos taško (kilpos) tame punkte palietimas.
- 5.4. Punktas laikomas praleistu, kai saugos virvė įsegama į karabiną kitame punkte.
- 5.5. Kontrolinio krovinio pabuvojimą punkte reiškia jį nešančio dalyvio apsilankymas punkte, arba kai krovinį gali paliesti punkte esantis dalyvis
- 5.6. Dalyvio kritimu starte laikomas kritimas, kai abiejų dalyvio kojų pėdos buvo virš pirmo saugos kablo.

6. PAŽEIDIMAI IR BAUDOS

- 6.1. Jeigu vienas pažeidimas sąlygoja dar vieną ar kelis baustinus pažeidimus, dalyviui skiriama bauda tiktai už vieną pažeidimą, kurio bauda didžiausia. Pvz.: jeigu trasoje dalyvis pametė

- pirštinę (1 b.t.), o toliau turėjo saugoti be pirštinės (5 b.t.), o po to leisti be pirštinės virve (2 b.t.), jam skiriama viena 5 b.t. bauda.
- 6.2. Jeigu buvo keli pažeidimai (teisėjo saugos nebuvimas, čiuptuko nebuvimas ir kt.) tai dalyviui skiriama bauda už kiekvieną pažeidimą ir baudos taškai sumuojami.
 - 6.3. Komandai esant distancijoje, technikos teisėjai fiksuoja klaidas, žymi pažeidimus į teisėjų korteles ir praneša apie juos dalyviams, o jeigu klaida gali betarpiškai sąlygoti dalyvio nesaugumą, teisėjai reikalauja ją ištaisyti, stabdydami komandos ar dalyvio veiksmus. Pvz.: dalyvis bando išeiti į trasą be viršutinės saugos. Teisėjas privalo jį sustabdyti ir pareikalauti pasirūpinti sauga. Už teisėjo nurodymų nevykdymą komanda gali būti pašalinta iš distancijos.
 - 6.4. Jeigu pažeidimas įvyko dėl teisėjų klaidos, tai situacija turi būti išspręsta dalyvio naudai. Pvz.: jeigu dėl perdaug įtemptos teisėjo saugos dalyvis prarado valdymą judėdamas švytuokle, tai bauda neskiriama. Išskirtiniais atvejais vyr. teisėjas gali leisti komandai startuoti dar kartą.
 - 6.5. Pasirūpinti reikiama teisėjų saugos padėtimi distancijoje turi patys dalyviai. Teisėjų saugos pritvirtinimą prie dalyvio arba jos nusegimą turi kontroliuoti teisėjas. Jeigu dalyvis bando judėti, neprisisekęs prie teisėjų saugos, teisėjas privalo jį sustabdyti, pareikalauti prisiegti prie teisėjų saugos ir prižiūrėti, kad šitas veiksmas būtų atliktas. Už tai komanda nebaudžiama.
 - 6.6. Pažeidimą, už kurį baudžiama pašalinimu iš varžybų, turi užfiksuoti ne mažiau kaip du teisėjai. Sprendimą dėl komandos pašalinimo iš distancijos gali priimti tik vyriausiasis teisėjas arba jo pavaduotojas trasos reikalams.
 - 6.7. Jeigu dalyvių padaryti pažeidimai nenumatyti Varžybų sąlygose, taisyklėse arba metodinėse nuorodose, tai jie turi būti vertinami, remiantis dabartinėmis judėjimo technikos ir saugos taisyklėmis alpinizme ir kalnų turizme.
 - 6.8. Oficialius atsakymus į klausimus, iškilusius dėl varžybų organizavimo, trasos įveikimo, baudų lentelių ir kt., teikia vyriausiasis varžybų teisėjas, o į klausimus, iškilusius distancijoje jo pavaduotojai.

7. BAUDŲ LENTELE

№	Pažeidimai, klaidos	Baudos tašk.
Technika		
1.	Dalyvio kritimas pakimbant tik ant teisėjo saugos	30
2.	Teisėjo saugos kaip atramos taško judėjimui panaudojimas	10
3.	Visiškas saugos (teisėjo, komandinės) ar savisaugos praradimas distancijoje (net ir trumpalaikis)	30
4.	Neteisinga sauga	5
5.	Pilnas išėjimas už apribojimo	30
6.	Atsirėmimas už apribojimo	10
7.	Neteisingas nusileidimas virve	2
8.	Tarpinio saugos taško praleidimas	5
9.	Praradimas: Kontrolinio krovinio Pagrindinės virvės Kitos įrangos	30 10 3
10.	Mėtymas: Kontrolinio krovinio Kitos įrangos	5 1
11.	Neužsukta karabino mova	1

12.	Neišimtas komandinis kablys	5
13.	Komandos narį, keliantis per brastą, nunešė srovė	10
14.	Dalyvio sušlapimas, keliantis pakabinama perkėla	10
15.	Neteisingai atliktas techninio veiksmo elementas	5
16.	Neteisingi palydinčiojo arba reguliuojančių 'sužeistojo' pakėlimą-nuleidimą veiksmai	5
17.	"Sužeistasis" padeda	3
18.	Neteisingas mazgo užrišimas	5
	Saugos/savisaugos grandinėje dirbantys mazgai	2
	Kitų elementų mazgai	2
19.	Stabilumo praradimas persikeliant per upę	2
	Taktika	
1.	Visiškas pateikto maršruto pakeitimas	30
2.	Nukrypimas nuo pateikto maršruto (kiekvieno atkarpoje)	5
3.	Techninių veiksmų arba įrangos panaudojimo vietos pakeitimas	10
4.	Techninio veiksmo schemos pakeitimas (polispasto, pakilimo virve ir kt.)	10
5.	Judėjimo būdo pakeitimas (kiekvienoje atkarpoje)	3
6.	Kontrolinio krovinio transportavimo būdo pakeitimas (kiekvienoje atkarpoje)	3
7.	Pateikto laiko pakeitimas (už 1%)	0.2
	Etika	
1.	Trasos elementų bandymas prieš startą.	Diskval.
2.	Necenzūriniai žodžiai	1

Pastaba: atskirais atvejais teisėjų kolegija gali Varžybų sąlygose aptarti pakeitimus (padidėjimus arba sumažėjimus) arba numatyti papildomas baudas.

8. BAUDOS TAŠKO VERTĖ

1 baudos taško vertė suaugusiųjų trasose

Kontrolinis laikas	Iki 20 min	Nuo 20 iki 50 min	Virš 50 min
Baudos taškas	20 s	30 s	45 s

1 baudos taško vertė jaunimo trasose

Kontrolinis laikas	Iki 5 min	Nuo 5 iki 10 min	Nuo 10 iki 30min	Virš 30 min
Baudos taškas	10 s	20 s	30 s	40 s

9. BAUDŲ PAAIŠKINIMAS

9.1. Dalyvio kritimas, pakimbant tik ant teisėjo saugos – 30 taškų.

Pažeidimas yra fiksuojamas, kai dalyvis netenka visų atramos taškų ant reljefo ir komandinė sauga neturi jokių realių galimybių sustabdyti kritimą – vienintelis kritimą stabdantis veiksnys yra teisėjų sauga. Bauda dalyviui neskiriama, jei jis turi tvarkingą ir veikiančią (sauga suveikia dalyviui nepasiekus žemės) apatinę komandinę saugą. Traverso metu dalyviui, turinčiam veikiančią vienpusę saugą, bauda neskiriama. Pažeidimą pakartojus 3 kartus – komanda diskvalifikuojama iš trasos.

9.2. Teisėjų saugos, kaip atramos taško judėjimui, panaudojimas – 10 taškų.

Pažeidimu laikomas kiekvienas judančio dalyvio teisėjų saugos apkrovimas arba jos panaudojimas siekiant išlaikyti pusiausvyrą arba pasilengvinti trasos praėjimą. Ši bauda skiriama dalyviui, kuris kritimo atveju pakimba ant teisėjų saugos, kai komandinė sauga (net ir apatinė) yra veikianti. Kabančioje perkėloje pažeidimu yra laikomas teisėjų saugos apkrovimas besikeliančio dalyvio savisauga. Traverso metu bauda skiriama dalyviui, kritimo atveju turinčiam tiek veikiančią vienpusę (švytuoklė ne didesnė nei atstumas iki žemės), tiek dvipusę saugą ir komandinius turėklus. Jeigu dalyvis krisdamas vienu metu pakibo ir ant komandinės, ir ant teisėjų saugos virvės, o nustatyti, kuri iš saugų sustabdė kritimą neįmanoma, tai ginčas sprendžiamas komandos naudai. Pažeidimą pakartojus 3 kartus – komanda diskvalifikuojama iš trasos.

9.3. Visiškas saugos (teisėjų, komandinės) ar savisaugos praradimas distancijoje (net ir trumpalaikis) – 30 taškų.

Saugos nėra, arba ji neatlieka savo funkcijų. Pažeidimas fiksuojamas tada, kai:

9.3.1. saugos virvės galas atsisega nuo dalyvio apraišų, savisaugos nėra.

9.3.2. dalyvis nuėjo į šoną tokį atstumą ("švytuoklė"), kad saugos virvė nebeatlieka savo funkcijų. Baudos taškai skiriami, jei dalyvis po trečiojo įspėjimo nesiima priemonių "švytuoklei" išvengti.

9.3.3. dalyvis distancijoje, kurioje privaloma savisauga ar sauga, yra visiškai be savisaugos ir saugos (net ir trumpalaikis momentas).

9.4. Neteisinga sauga – 5 taškai.

Neteisinga sauga – tai sauga, kuri negalėtų išlaikyti saugojamojo, jam krentant, arba gali būti pavojinga pačiam saugojančiajam. Už neteisingą veiksmą maršruto etape baudos taškai skiriami kiekvienam dalyviui vieną kartą.

Pažeidimas fiksuojamas, kai:

9.4.1. neteisingi saugojančio veiksmai:

9.4.1.1. paleidžia virvę iš rankų;

9.4.1.2. neteisingas saugojančio pakeitimas;

9.4.1.3. Saugoma be trinties įrenginio ar mazgo (jei varžybų sąlygose teisėjai nenurodo kitaip).

9.4.1.4. Saugos virvė neįsegta į tarpinį saugos tašką saugančiojo stotyje. Išskyrus atvejį kai viršutinės saugos taškas yra vertikaliai virš saugojančiojo stoties (jei vyr.teisėjas trasos sąlygose nenurodė kitokio galimo saugos būdo)

9.4.1.5. neužtvirtintas laisvas saugos virvės galas;

9.4.1.6. saugojama be pirštinės ant fiksuojančios rankos (pirštinė turi dengti visą delną bei visus pirštus iš visų pusių;

9.4.1.7. ranka liečiamas karabinas, per kurį vyksta sauga;

Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad vyr. teisėjas gali leisti nenaudoti jokių mazgų ir saugojimo priemonių, leisti saugoti tik abiem rankom ir su pirštinėm.

9.4.2. neteisingi saugomojo veiksmai:

- 9.4.2.1. Pradedama judėti trasoje įrengta virvė (perkėla, žumaru, diulferiu ir t.t.) be komandinės saugos;
- 9.4.2.2. paskutinis dalyvis, nesant viršutinei komandinei saugai, leidžiasi be čiuptuko;
- 9.4.2.3. neteisingas saugos virvės pakeitimas;
- 9.4.2.4. mazgo atsirišimas arba tvirtinimo elementų atsiseigimas saugos įrangoje;
- 9.4.2.5. didelis saugos virvės atsipalaidavimas (virvė kabo žemiau saugojamojo, esant viršutinei saugai);
- 9.4.2.6. išėjimas į neleistinai didelę švytuoklę. Baudos taškai skiriami, jei po teisėjo perspėjimo dalyvis nesiima priemonių švytuoklei sumažinti;
- 9.4.3. neteisinga saugojančio padėtis saugojamojo atžvilgiu:
 - 9.4.3.1. po judančiu dalyviu;
 - 9.4.3.2. po transportuojamu kontroliniu kroviniu;
 - 9.4.3.3. saugos (savisaugos) virvių pjovimasis;
- 9.4.4. neteisingas perėjimas nuo saugos į savisaugą:
 - 9.4.4.1. Prisisegus prie trasoje įrengto elemento, dar nesant savisaugai, nebesaugo komandinė sauga;
- 9.4.5. neteisingas persiseigimas ant turėklų (esant komandinei ar teisėjų saugai) - atsiseigimas nuo vieno turėklų etapo anksčiau, nei prisiseigama prie kito;
- 9.4.6. Perkraunamas saugos taškas ar elementas – saugos taškas ar elementas naudojamas daugiau negu vieno dalyvio saugos organizavimui.
- 9.4.7. neteisingas mazgų saugos ar savisaugos elementuose surišimas;
- 9.4.8. neteisingas savisaugos organizavimas: ilgis daugiau nei 1.5 m. arba viršija saugos aikštelės plotį, pritvirtinta prie saugos taško žemiau pėdų arba per tašką, kuriame įtvirtinta sauga, prie neskirtų savisaugai taškų, prie porininko saugos elementų;
- 9.4.9. keliantis oro perkėla su dideliu nuolydžiu: nėra virvės greičio reguliavimui, pažeista prisiseigimo prie perkėlos virvės ir atsiseigimo nuo jos tvarka, dalyvio judėjimas žemyn galva kai perkėlos virvė su dideliu nuolydžiu;
- 9.4.10. neteisingas ėjimas turėklais - atskirame turėklų etape būna daugiau negu vienas dalyvis;
- 9.4.11. brendant neatsižvelgta į srovės kryptį, neteisingas darbas kartimi.

9.5. Pilnas išėjimas už apribojimo – 30 taškų.

Pažeidimu yra laikomas visiškas dalyvio išėjimas (visais atramos taškais) už apribojimų, t.y. išėjimas iš distancijos.

9.6. Atsirėmimas už apribojimo – 10 taškų.

Pažeidimu laikoma ribos linijos arba reljefo už jos apkrovimas bet kuria kūno dalimi. Baudos taškai skiriami už kiekvieną atramos už apribojimo panaudojimą.

Pažeidimo nėra:

- 9.6.1. ribojančios medžiagos, nepriglundusios prie reljefo, palietimas;
- 9.6.2. kūno arba galūnių perkėlimas oru virš ribojančios linijos arba zonos, esančios už jos;
- 9.6.3. atsitiktinis ribojančios linijos arba reljefo už jos palietimas kabančiais rūbais, įranga, kontroliniu kroviniu ir pan.;
- 9.6.4. distancijos sąlygose gali būti aptariama ir papildoma teisėjavimo šiame punkte reglamentacija, pvz.: "Apribojimų privalu paisyti tik pirmiesiems dalyviams maršrute" ir kt.

9.7. Neteisingas nusileidimas virvė - 2 taškai.

Pažeidimu laikoma:

- 9.7.1. pusiausvyros praradimas leidžiantis, t.y. reljefo arba nusileidimo aikštelės palietimas bet kuria kūno dalimi, išskyrus pėdomis arba delnais;
- 9.7.2. kai fiksuojanti ranka paleidžia virvę. Pažeidimo nėra, jei dalyvis naudoja fiksavimosi sistemą, kuri apsaugo nuo prakritimo ir kurią kontroliuoja pats. Leidžiami

fiksavimo būdai: čiuptuku, pagrindinės virvės mazgu, fiksuojančių nusileidimo įtaisais (jei tokį fiksavimosi būdą numato gamintojo specifikacija).

9.7.3. leidimasis be pirštinių;

9.7.4. leidimasis virve, kurios gale nėra mazgo;

9.7.5. visų dalyvių nusileidimas (išskyrus pirmąjį) į persikabinimo punktą neužtvirtinta apačioje virve (vienguba arba dviguba), arba į nusileidimo aikštelę virve be fiksuojančio mazgo.

9.8. Tarpinio saugos taško praleidimas - 5 taškai. Trijų iš eilės - 30 taškų.

Tarpinis saugos taškas laikomas praleistu, kada saugos virvė įsegama į kitą tolimesnę saugos tašką arba kai:

9.8.1. Dalyvis visomis kūno dalimis pereina į kitą (judėjimo kryptimi) saugos taško pusę kopetėlių traverso, vertikalaus lipimo su apatine sauga atvejais;

9.8.2. Dalyvis visomis kūno dalimis pereina į kitą (judėjimo kryptimi) saugos taško pusę ir neatlikęs grįžimo veiksmo negali įsegti saugos virvės sienelės traverso atveju;

Pažeidimas fiksuojamas, kai:

9.8.3. saugos virvė neįsegta tarpiniame saugos taške;

9.8.4. tarpiniame saugos taške įsegtas kablys ar kitas įtvirtinimo elementas išsirovė arba buvo atsegtas kito komandos nario, viršutiniam dalyviui einant maršrutu;

9.8.5. saugos virvė atsisegė nuo tarpinio saugos taško kai dalyvis praėjo tašką;

9.8.6. viršytas Varžybų sąlygose numatytas atstumas tarp savarankiškai organizuojamų tarpinių saugos taškų.

9.9. Praradimas:

Inventorius arba kontrolinis krovinys yra laikomas pamestu, jeigu jis lieka trasoje po komandos finišo. Pažeidimas nėra fiksuojamas, jei vieno dalyvio distancijoje pamestą, paliktą įrangą ar krovinį į finišą atneša komandos draugas, nepažeisdamas Varžybų nuostatų. Sugadinta įranga (sulaužytos kopetėlės, nutraukta pagalbinė virvė ir t.t.) nepalikta distancijoje po finišo, nelaikoma pamesta.

9.9.1. Kontrolinio krovinio praradimas - 30 taškų.

Pažeidimas fiksuojamas, jeigu svoris nukrito ir komanda negali jo paimti, nepažeisdama Varžybų taisyklių, nuostatų arba saugumo reikalavimų. Pažeidimas taip pat fiksuojamas, jei prarandama kontrolinio krovinio dalis (suplyšus įpakavimui ir pan.).

9.9.2. Pagrindinės virvės praradimas - 10 taškų.

Pažeidimu yra laikomas virvės metimas, nepritvirtintos nė vienu galu ir po metimo momento nei vienas dalyvis negali jos pasiekti neatlikęs papildomų techninių veiksmų.

Palikta virvė distancijoje.

9.9.3. Kitos įrangos praradimas - 3 taškai.

Bauda skiriama už kiekvieną pamestą ar paliktą daiktą. Asmeninių daiktų palikimas nėra baudžiamas.

9.10. Mėtymas: inventoriaus 1b.t.; kontrolinio krovinio 5b.t.

Bauda skiriama, kai trasoje vienas komandos narys kitam nariui niekur nepritvirtintą inventorių ar kontrolinį krovinį perduoda metimo būdu.

9.11. Neužsukta karabino mova - 1 taškas.

Visų saugos grandinėje veikiančių karabinų movos turi būti užsuktos. Neužsukta mova yra laikoma tada, jei paspaudus užsegimą karabinas atsisega. Pažeidimas fiksuojamas, jei karabino, naudojamo saugos ar savisaugos sistemoje, mova buvo neužsukta arba atsisuko. Atotampų (dviejų lanskčia jungtimi sujungtų karabinų) karabinų užsukti nebūtina. Atotampas naudoti galima tik tarpiniuose saugos taškuose, stotyse (taškuose iš kurių saugoma) būtina naudoti užsukamus karabinus. Karabinus su neužsukta mova galima naudoti pagalbinio inventoriaus, kontrolinio krovinio transportavimui ir pan.

9.12. Neišimtas komandinis kablys - 5 taškai.

Pažeidimu yra laikomas komandinio kablo arba užkišamos įrangos (pvz., frendų ir t.t.) palikimas distancijoje po finišo (nepriklausomai nuo to, kokių tikslų jie buvo naudojami). Baudos taškai skiriami už kiekvieną distancijoje paliktą kablį. Jei distancijoje liko keletas tarpusavyje sublokuotų kablų, tai bauda skiriama kaip už vieną kablį.

9.13. Komandos narį, keliantis per brastą, nunešė srovė - 10 taškų.

Brendant dalyvį nunešė srovė ir jis pakibo ant komandinės saugos. Jeigu dalyvis negali savarankiškai ar su komandos pagalba išlipti į krantą, o tolimesnis jo buvimas vandenyje yra nesaugus, tai teisėjai suteikia būtiną pagalbą, o komanda diskvalifikuojama kaip techniškai nepasiruošusi.

9.14. Dalyvio sušlapimas, keliantis pakabinama perkėla - 10 taškų.

Dalyvis arba prie jo tvirtai pritvirtinta įranga liečia vandenį arba kabo žemiau sąlyginio vandens lygio.

9.15. Neteisingai atliktas techninio veiksmo elementas - 5 taškai.

Techniniai veiksmai yra suprantami kaip Varžybų sąlygose specialiai aptarti trasos įveikimo būdai:

- "nukentėjusiojo" su lydinčiu žmogumi pakėlimas;
- "nukentėjusiojo" su lydinčiu žmogumi nuleidimas;
- virvės ilginimas, leidžiantis "nukentėjusiajam" ir jį lydinčiam žmogui;
- iškėlimas iš plyšio arba išlipimas iš plyšio virve;
- prieššvytuoklinės priemonės įstrižai kylant ar leidžiantis;
- švytuoklinės perkėlos ir kt.

Pažeidimu laikoma:

- 9.15.1. transportavimo virvių pakibimas žemiau palydinčiojo kojų pakeliant ar leidžiant "nukentėjusįjį";
 - 9.15.2. nevienodas transportavimo virvių įtempimas (viena atšaka kabo);
 - 9.15.3. pažeidimas tvirtinant "nukentėjusįjį" su jį lydinčiu žmogumi prie transportavimo virvės, kai susidaro neteisinga jų tarpusavio padėtis vienas kito atžvilgiu;
 - 9.15.4. nėra priemonių, pašalinančių "nukentėjusiojo" arba jį lydinčio žmogaus apsivertimo galimybę, tvirtinant transportavimo virves prie sėdynėlių;
 - 9.15.5. transportavimo metu apkrova pereina ant "nukentėjusiojo" arba jį lydinčiojo žmogaus viršutinių apraišų;
 - 9.15.6. sudvigubintos virvės aukščiau "nukentėjusiojo" ir jį palydinčiojo žmogaus nėra surištos bendru mazgu arba tas mazgas nėra palydinčiojo kontroliuojamoje zonoje;
 - 9.15.7. "čiuptukas" ant dvigubų transportavimo virvių surištas iš viengubo repšniūro;
 - 9.15.8. neteisinga karabino movos padėtis stabdžio sistemoje (ją gali atsukti virvė);
 - 9.15.9. neužsukta karabino mova polispasto arba stabdžio sistemoje transportuojant "nukentėjusįjį";
 - 9.15.10. fiksuojamasis įrenginys iš repšniūro transportuojant "nukentėjusįjį" užtvirtintas tiesiai ant polispasto ar stabdžio karabino;
 - 9.15.11. transportavimo virvių galai "nukentėjusiojo" transportavimo metu nepritvirtinti prie reljefo arba dalyvio;
 - 9.15.12. stabdžio tvirtinimas tiesiai prie apkrovinės kilpos be tarpinio karabino;
 - 9.15.13. transportavimo būdas neatitinka traumos pobūdžiui;
 - 9.15.14. nėra fiksuojančio mechanizmo nuleidžiant "nukentėjusįjį";
 - 9.15.15. neteisingas pagalbinių priemonių įrengimas (neštuvų iš karčių, rogučių ir kt.);
 - 9.15.16. virvių pjovimas, kai judanti virvė viename taške pjauna, saugos grandinėje dirbančią, nejudančią virvę.
- 9.16. Neteisingi palydinčiojo arba reguliuojančių 'sužeistojo' pakėlimą-nuleidimą veiksmai - 5 taškai.
- 9.16.1. Pažeidimu laikoma, jeigu palydintysis neužtikrina pastovaus dvigubintų virvių įtempimo (kėlimas "nukentėjusiojo" ant savęs ir kt.);
 - 9.16.2. reguliuojantysis "nukentėjusiojo" kilimą arba leidimąsi leidžia didelę virvių trintį;

- 9.16.3. neatsargus elgesys su "nukentėjusiuoju": palydintis žmogus neapsaugo "nukentėjusiojo" nuo sąlyčio su reljefu;
- 9.16.4. neprisegtas prie neštuvų arba rogučių (judant šlaitu, kurio nuolydis daugiau kaip 10 laipsnių);
- 9.16.5. reguliuojantysis "nukentėjusiojo" pakėlimą - nuleidimą neužtikrina palydinčiojo stabilumo (per didelis dvigubintų virvių išdavimo arba surinkimo greitis).

9.17. "Sužeistasis" padeda - 3 taškai.

Pažeidimu laikoma "nukentėjusiojo" pagalba ruošiant transportavimą. Galimus "nukentėjusiojo" veiksmus transportavimo metu lemia "traumos" pobūdis, numatytas distancijos sąlygose. Pvz.: jeigu numatytos kojų traumos, tai baustinu pažeidimu bus laikomas "nukentėjusiojo" lietimasis žemę kojomis transportavimo metu; už veiksmus, atliekamus rankomis, nebus baudžiama. Jei numatyta rankų "trauma" – komanda bus baudžiama už "nukentėjusiojo" darbą rankomis. Jei be sąmonės – draudžiama patarinėti savo komandai. "Nukentėjusiajam" leidžiama pasitaisyti asmeninius daiktus: šalną, akinius, rankovę ir t.t., o taip pat užsidengti veidą nuo sąlyčio su reljefu, įranga ir t.t.

9.18. Neteisingas mazgo užrišimas - saugos grandinėje – 5 taškai, kitur – 2 taškai.

Bauda skiriama už neteisingai surišto mazgo panaudojimą. Pažeidimu laikoma:

- 9.18.1. mazgo piešinio pakeitimas į jo patikimumo sumažinimo pusę (tame tarpe kontrolinių mazgų nebuvimas ten, kur jie numatyti);
- 9.18.2. mazgo panaudojimas ne pagal paskirtį (tiesiojo - skirtingo skersmens virvių surišimui ir kt.);
- 9.18.3. mazgų arba tvirtinimo detalių atsirišimas jų panaudojimo metu (atsirišo virvė krovinio pririšimui, atsileido kačių tvirtinimo detalės ir kt.), bet ne saugos įrangos elementuose.

9.19. Stabilumo praradimas persikeliant per upę - 2 taškai.

brendant dalyvis prarado pusiausvyrą (suklupo, prarado pusiausvyrą ir , ko pasekoje ranka palietė vandens paviršių, akmenį ir kt.) bet jo srovė nenunešė.

Etika

1. Trasos elementų bandymas prieš startą – komandos diskvalifikavimas. Pažeidimu laikoma:

1.2 Kai komandos įranga įsegama į betkokį trasos elementą ne komandos starto metu.

1.3 Trasos elemento apkrovimas nestartuojančio dalyvio kūno svoriu.

Komanda diskvalifikuojama, jei po teisėjo perspėjimo dalyviai nedelsiant neatlaisvina trasos.

2. Necenzūriniai žodžiai – 1 taškas.

Baudos taškai skiriami, jei po perspėjimo komandos nariai pakartotinai naudoja necenzūrinius žodžius.

10. VARŽYBŲ REZULTATŲ NUSTATYMAS

10.1. Komandos rezultatas nustatomas sumuojant taškus už kiekvienos varžybų distancijos įveikimo laiką ir baudos taškus už techniką ir taktiką. Aukščiausia vieta skiriama komandai, surinkusiai mažiausią balų sumą. Esant lygiam rezultatui, pirmenybė teikiama komandai, surinkusiai mažiau baudos taškų už techniką, jei ir čia lygu – startavusiai pirmiausia.

10.2. Komandos, įveikusios sutrumpintą maršrutą, užima konkrečioje distancijoje vietas po komandų, kurios įveikė pilną maršrutą.

- 10.3. Komandos rezultatas bendroje įskaitoje (pagal visas distancijas) nustatomas pagal užimtų atskirose distancijose vietų sumą. Esant vienodam kelių komandų rezultatui, pirmenybė teikiama komadai, užėmusiai aukštesnę vietą pagrindinėje varžybų distancijoje, kuri nustatyta Sąlygose.
- 10.4. Komandos, įveikusios vieną ar kelias distancijas sutrumpintu maršrutu, užima bendroje įskaitoje vietas po komandų, praėjusių daugiau distancijų pilnu maršrutu.
- 10.5. Komandos, kurioms neįskaityta viena ar kelios distancijos, užima bendroje įskaitoje vietas po komandų, kurioms įskaitymai pilnesni.
- 10.6. Konkretus komandų, praėjusių sutrumpintus distancijų maršrutus arba turinčius neįskaitytų distancijų rezultatų, nustatymas aptariamam Varžybų sąlygose.
- 10.7. Varžybų organizatoriai turi teisę rezultatus skaičiuoti pagal kitas, varžybų nuostatuose iš anksto paskelbtas, taisykles.